

Oddlužení – metodika výzkumu

- Vzorek: 831 respondentů ve věku 18 a více let
- Vzorek je reprezentativní pro populaci z hlediska: věku, vzdělání, kraje, velikosti obce, pohlaví, volená strana v roce 2017
- Doba sběru: 7.1.2019 – 11.1.2019
- Metodika sběru: CAPI + CAWI (kombinace osobního a online sběru)
- Data výzkumu realizovaného pro ČVT sebral: MEDIAN, s.r.o. (člen SIMAR)
- Statistická odchylka je +/- 1,5 až 4 % u celkových výsledků (podle toho, kolik lidí postoj zastává) a vyšší u výsledků v rámci kategorií

Oddlužení

Názor veřejnosti na varianty projednávané novely insolvenčního zákona byl zjišťován prostřednictvím otázky:

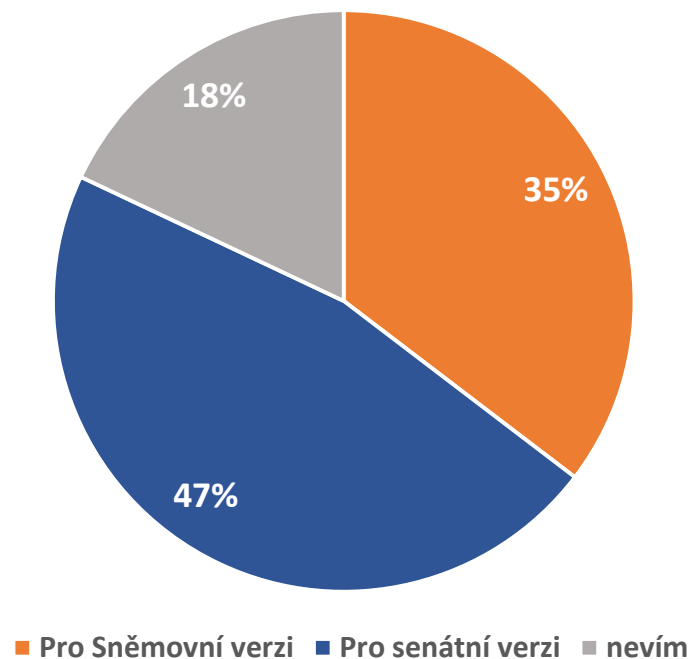
Měl by podle Vás být osobní bankrot a odpuštění zbytku dluhu umožněn...

1. lidem, kteří za 5 let splatí alespoň 30 % dluhu.
2. všem, kteří se 5 let snaží splácet, a nemají nekalé úmysly.
3. Nevím

Úvodní text výzkumu popisující argumenty zastánců i odpůrců 30 % hranice:

V Česku je takřka 900 tisíc lidí v exekuci, velká část dlouhodobě a bez reálné šance se z dluhů dostat. Jen málo lidí přitom vstupuje do osobního bankrotu – v němž se po 5 letech snahy splácet, nad kterou dohlíží insolvenční správce, může zbytek dluhu smazat. Jedním z důvodů podle kritiků je, že v Česku by měl člověk pro úspěšný osobní bankrot splatit minimálně 30 % celkových dluhu (včetně úroků a sankcí). Tato hranice nikde v západních zemích neplatí. Zastánci 30% hranice říkají, že brání morálnímu hazardu – tedy aby si lidi půjčovali s vidinou bankrotu.

Názor veřejnosti na projednávanou novelu insolvenčního zákona

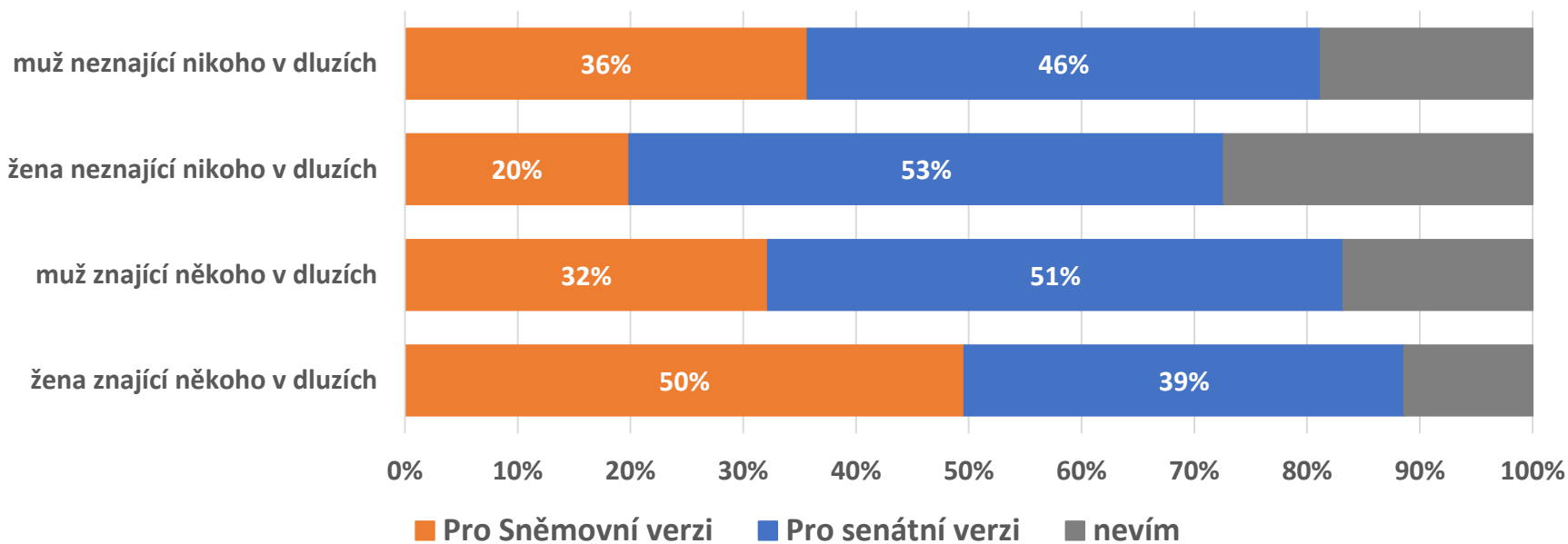

V grafech je otázka 1 zkrácena na „Pro Sněmovní verzi a otázka 2 na „Pro Senátní verzi“

Oddlužení v kontextu zkušenosti

- Zajímavý je výsledek dle pohlaví a znalosti exekvovaných. Zatímco muži se v pohledu na varianty oddlužení spíše shodují, u žen je znalost člověka s exekucí významný faktor změny přístupu. Ženy, které znají někoho v exekuci, v téměř polovině případů podporují zachování 30% hranice.
- Příčin může být více. Muži pravděpodobně znají lidi s exekucí mezi svými známými, kamarády, zatímco ženy jsou častěji obětí dluhů svých manželů či partnerů a také jsou často věřitelkami neplatičů výživného, **to však musí být v insolvenční splaceno ze 100%**

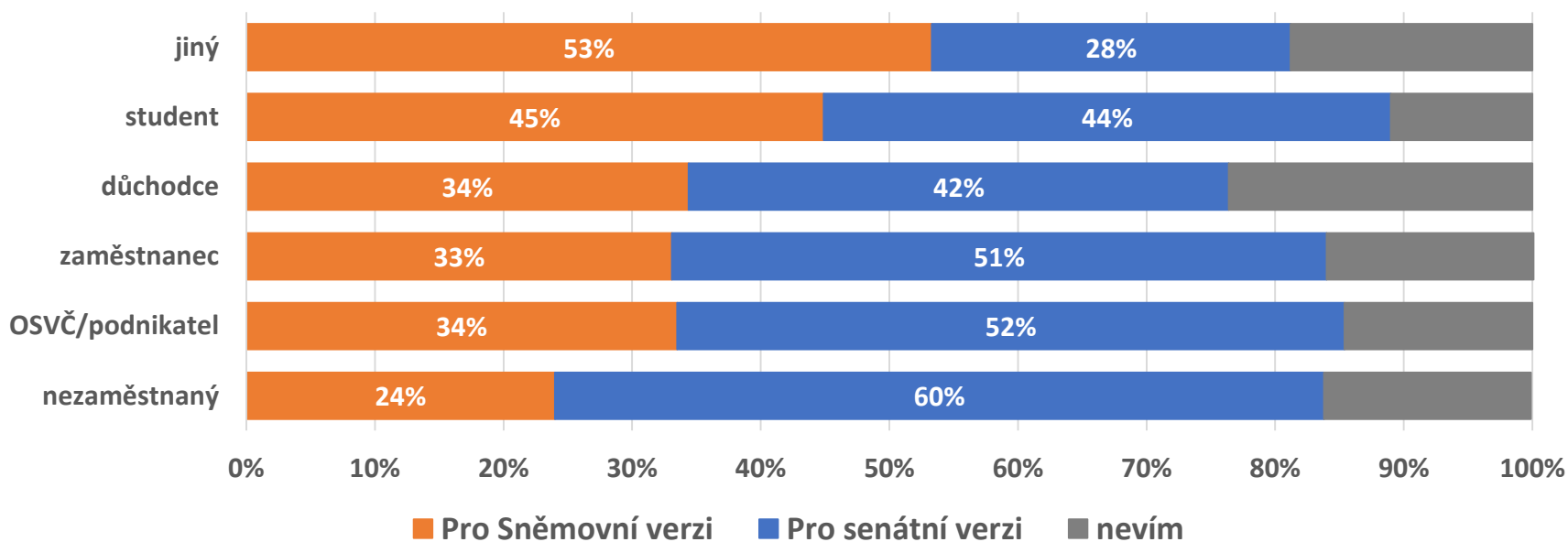
Podpora jednotlivým verzím dle pohlaví a zkušenosti

Oddlužení a socioekonomický status

- Bezbariérové oddlužení má vysokou podporu kromě nezaměstnaných (díky malému počtu respondentů spíše indikativní) mezi pracovně aktivními typy respondentů – tedy mezi zaměstnanci i podnikateli, kteří tvoří často elektorát i středopravicových stran.
- Mírně nižší, ale stále převládající podpora je mezi důchodci. Podpora zachování podmínky 30 % převládá ve skupině Studentů a jiných pracovních statusů (v domácnosti, na rodičovské), kde ji mohou zvyšovat ženy s negativní zkušeností s neplaceným výživným.

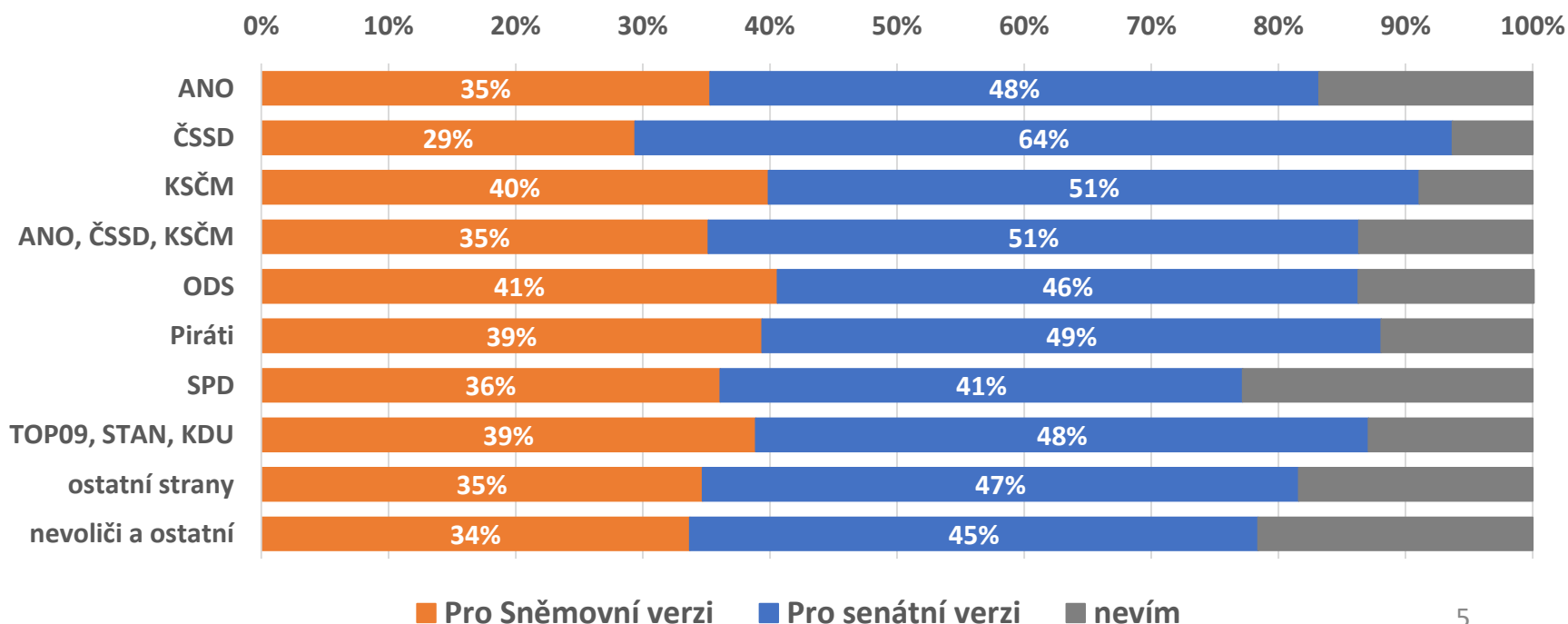
Podpora jednotlivým verzím podle ekonomického statusu

Oddlužení a stranické preference

- Nejvíce příznivců bezbariérového oddlužení je mezi voliči ČSSD, tito voliči zároveň nejméně podporují zachování podmínky 30% pro oddlužení. Zajímavostí je, že mezi voliči ČSSD převládají lidé, kteří neznají nikoho s exekucí.
- Významnou podporu má bezbariérové oddlužení i mezi voliči ANO. Více než polovina voličů koaličních stran podporuje senátní verzi. Bezbariérové oddlužení má podporu i u voličů pravicových stran.

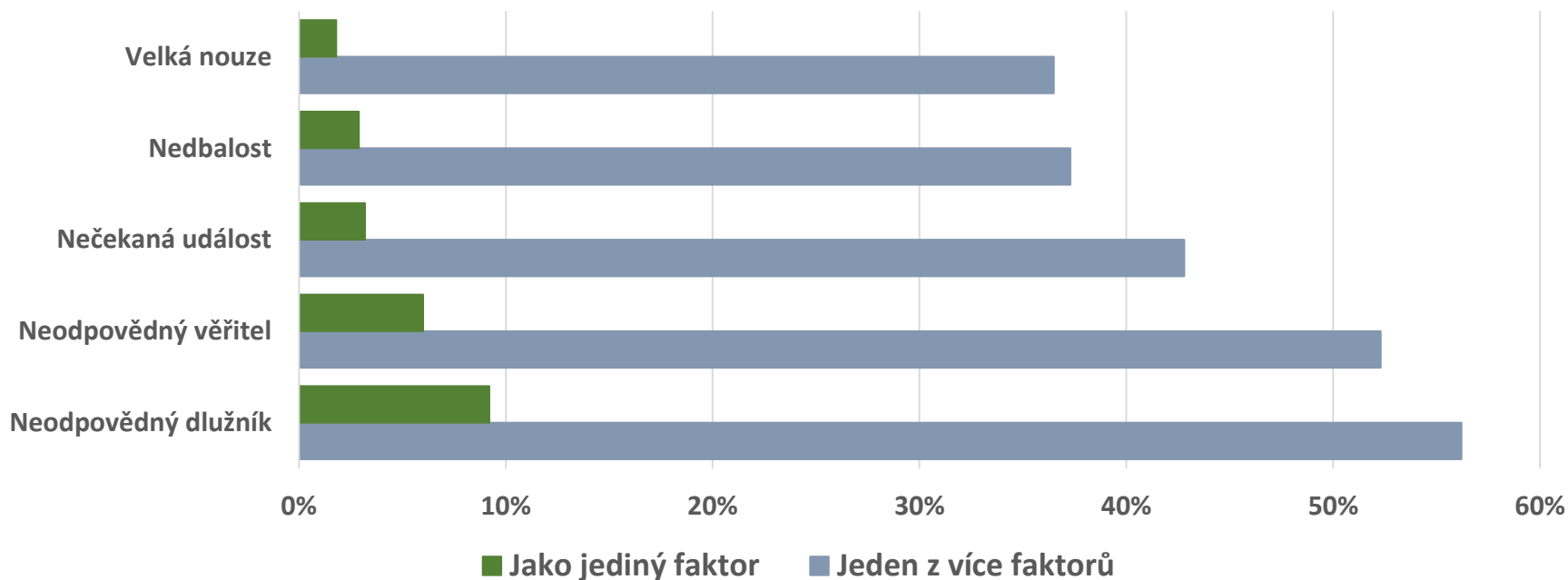
Podpora jednotlivým verzím podle stranických preferencí

Příčiny předlužení

- Více než polovina (56 %) zná někoho, kdo byl v exekuci či je předlužený
- Jen 9% respondentů uvedlo neodpovědnost dlužníka jako jedinou příčinu předlužení lidí ve svém okolí
- Naprostá většina respondentů naopak uvedla více faktorů.

Příčiny předlužení dle četnosti výběru

E03. Znáte někoho kdo byl či je v exekuci či předlužený? (ano = 56 %)

E04. Co k jeho situaci (exekuci či předluženosti) vedlo? Vyberte vše (n=469)

Příčiny předlužení

- I z hlediska stranických preferencí je zjevné, že neodpovědné půjčování si peněz, je jednou z více dalších příčin. Napříč stranami se voliči shodují, že předlužení způsobuje kumulace více faktorů.
- Zajímavostí je, že voliči KDU ani v jednom případě neuvedli jako jediný důvod předlužení neodpovědné chování dlužníků.

Příčiny předlužení dle četnosti výběru

Závěry

- Voliči všech stran více podporují bezbariérové oddlužení oproti zachování hranice 30%
- Většina voličů stávající vládní koalice (vč. KSČM) podporuje bezbariérové oddlužení
- Senátní verzi oddlužení podporuje i většina podnikatelů (52% oproti 36%)
- Ženy negativně ovlivňuje zkušenost s exekucí někoho ve svém okolí.
- Jen 9 % respondentů si myslí, že za předlužení může pouze neodpovědnost dlužníka